

Τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών και του δεύτερου γύρου των αυτοδιοικητικών εκλογών αποτυπώνουν την αντιφατικότητα μιας συγκυρίας που σφραγίζεται από μια βαθιά πολιτική και κοινωνική κρίση, το μεγάλο πολιτικό κόστος που έχει το αστικό πολιτικό σύστημα από την παρατεταμένη συνθήκη καταστροφής, τη στροφή σημαντικού μέρους της κοινωνίας προς την Αριστερά, αλλά και από τις αντιφάσεις της Αριστεράς ως προς το εάν και κατά πόσο μπορεί να εμπνεύσει μια τέτοια αυτοπεποίθηση στα λαϊκά στρώματα που θα μπορούσε να οδηγήσει τώρα σε μεγάλες ανατροπές.

2. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μια εκλογική νίκη στις ευρωεκλογές κατορθώνοντας να είναι πρώτο κόμμα και έχοντας 4 ποσοστιαίες μονάδες περίπου απόσταση από τη ΝΔ. Η εκλογική επιτυχία του ενισχύεται από ό,τι παίρνει και την περιφέρεια Αττικής, τη μεγαλύτερη της χώρας, από το ότι παίρνει αρκετούς δήμους στο δεύτερο γύρο, την περιφέρεια Ιονίων αλλά και από το γεγονός ότι διεκδίκησε μέχρι τέλους το Δήμο της Αθήνας έχοντας κατορθώσει για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια να θέσει τον υποψήφιο της ΝΔ έξω από το δεύτερο γύρο. Πολιτικά επομένως ο ΣΥΡΙΖΑ είναι από τους νικητές των εκλογών.

3. Από την άλλη, δεν κατορθώνει να μπορέσει να διευρύνει την εκλογική του επιρροή πέραν του αποτελέσματος που είχε τον Ιούνιο του 2012. Την ίδια ώρα έχει ενδιαφέρον ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει σε αυτή την πολλαπλή εκλογική μάχη το καλύτερο αποτέλεσμα στις ευρωεκλογές, ενώ έχει μικρότερο αθροιστικό ποσοστό στον πρώτο γύρο των περιφερειακών και ακόμη μικρότερο στον πρώτο γύρο των δημοτικών εκλογών. Αυτό είναι αντίστροφο από την παραδοσιακή εκλογική δυναμική της Αριστεράς που ήταν πάντα καλύτερη όσο πιο γειωμένα ήταν τα πράγματα προς εκεί όπου πραγματικά ζουν, εργάζονται, αγωνίζονται οι άνθρωποι. Δηλαδή, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μια κεντρική πολιτική δυναμική σαφή και ενισχυμένη χωρίς ανάλογη κοινωνική γείωση. Προφανώς και υπάρχει η εξήγηση ότι αυτό οφείλεται στο πώς στο τοπικό επίπεδο παραδοσιακά δίκτυα πελατειακών σχέσεων, πολιτικής πατρωνίας, συγγενικοί και άλλοι δεσμοί παίζουν σημαντικό ρόλο εξ ου και το φαινόμενο ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ στις ευρωεκλογές να ψηφίζουν «συστημικούς» υποψηφίους σε τοπικό επίπεδο, αλλά αυτό ακριβώς συμπυκνώνει το πρόβλημα της μειωμένης γείωσης.

4. Στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ το αποτέλεσμα θα ενισχύσει, εκτιμούμε, τη δεξιόστροφη κατεύθυνση της ηγετικής ομάδας και τη λογική της κυβέρνησης εν αναμονή, που περιμένει το τέλος της ύφεσης και την πλήρη εμπέδωση των μνημονιακών μέτρων ώστε όχι μόνο να παραλάβει την εξουσία ως «ώριμο φρούτο» αλλά και αντίστοιχα περιμένει να κυβερνήσει πάνω στα όποια πρώτα σημάδια «ανάκαμψης». Τη δεξιά στροφή θα ενισχύσει και το γεγονός ότι η πιο μεγάλη αυτοδιοικητική επιτυχία του ΣΥΡΙΖΑ είναι στην Αττική όπου είχε και την πιο δεξιά από όλες τις αυτοδιοικητικές καμπάνιες (διαχειριστικές προτάσεις, ΕΣΠΑ, πολιτικό μάρκετινγκ).

5. Η ΝΔ και κατ' επέκταση η κυβέρνηση υφίστανται μία σημαντική πολιτική ήττα. Η ΝΔ χάνει σημαντικό μέρος των ψηφοφόρων της, βρίσκεται 4 μονάδες πίσω από το ΣΥΡΙΖΑ, ενώ και το ΠΑΣΟΚ χάνει ένα πολύ σημαντικό ποσοστό. Χάνει ακόμη η κυβέρνηση και την περιφέρεια Αττικής. Παρά την προσπάθεια της κυβέρνησης να αντισταθμίσει την εκλογική ήττα στις ευρωεκλογές με τα αποτελέσματα στις περιφερειακές, στην πραγματικότητα υπάρχει πραγματικό πρόβλημα τυπικής και ουσιαστικής

νομιμοποίησης της κυβέρνησης, έστω και εάν στην τρέχουσα εκδοχή «δημοκρατικής νομιμότητας» της Ενωμένης Ευρώπης θεωρείται φυσικό να μένουν στην εξουσία κυβερνήσεις με τέτοιες εκλογικές αποτυχίες. Η κυβέρνηση υφίσταται το πραγματικό πολιτικό κόστος των αντιλαϊκών πολιτικών της και της συνθήκης κοινωνικής καταστροφής. Απλώς, το αποτέλεσμα με τους όρους που ήρθε, τα όρια της εκλογικής δυναμικής του ΣΥΡΙΖΑ, τη στήριξη που έχει από την Τρόικα, τα χαρακτηριστικά των διαπλεκόμενων ΜΜΕ και των παρεμβάσεών τους, την παλιννόστηση μνημονιακών βουλευτών, δεν είναι ένα αποτέλεσμα που τη ρίχνει τώρα. Υφίσταται πολύ βαρύ πλήγμα αλλά δεν καταρρέει τώρα το κυβερνητικό σχήμα. Αυτό σημαίνει ότι το επόμενο διάστημα θα προσπαθήσει πάλι στην αναγκαστική εμπέδωση ακόμη πιο αντιλαϊκών μέτρων να κερδίσει και κάποιο πολιτικό χρόνο και ίσως να προσπαθήσει να επενδύσει πάνω στην προοπτική της ανάκαμψης, αλλά δύσκολα θα μπορέσει να αποφύγει η ΝΔ την εκλογική ήττα και τις απώλειες όταν έρθουν οι επόμενες βουλευτικές εκλογές. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σαφές ότι η κυβέρνηση θα προσπαθήσει να περάσει το επόμενο διάστημα όσα έχει αναλάβει ως δέσμευση από το αναθεωρημένο μεσοπρόθεσμο και από εκεί και πέρα θα προσπαθήσει να αντέξει τα «ατυχήματα» μέχρι τις προεδρικές γύρω από τις οποίες μάλλον θα έχουμε τις επόμενες εξελίξεις (εκτός και εάν ο Σαμαράς δοκιμάσει ηρωική έξοδο ή απόπειρα να εκβιάσει εξελίξεις νωρίτερα). Παρότι είναι σαφές ότι πολιτικά και κομματικά κέντρα θα ήθελαν να αποφύγουν τις εκλογές π.χ. με αφορμή την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας, εντούτοις είναι σαφές ότι είμαστε μέσα σε μια παρατεταμένη προεκλογική περίοδο. Στο σημείο αυτό να σημειώσουμε τη σημασία που έχει το γεγονός της ύπαρξης ενός ικανού αριθμού «ανεξαρτήτων» βουλευτών, στοιχείο το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί και για τη συντήρηση της κυβερνητικής πλειοψηφίας το επόμενο διάστημα.

6. Η άνοδος της Χρυσής Αυγής επιβεβαιώνει τις εκτιμήσεις που έλεγαν ότι η Χρυσή Αυγή έχει πια συγκροτήσει μια υπαρκτή σχέση εκπροσώπηση που ούτε η επιχείρηση ποινικοποίησης ούτε ο ορυμαγδός αποκαλύψεων μπορούν να αντιστρέψουν. Είναι από τους μεγάλους νικητές των εκλογών της 25ης Μάη. Η Χρυσή Αυγή κατοχυρώνεται ως η βασική δεξιόστροφη ψήφος διαμαρτυρίας απέναντι στο πολιτικό σκηνικό κατορθώνοντας να έχει απήχηση όχι μόνο σε εργατικά και λαϊκά στρώματα αλλά και σε μεσαία στρώματα, εκφράζοντας και τα αποτελέσματα μιας εξατομικευμένης απελπισίας αλλά και τη σκλήρυνση και «βιαιοποίηση» και μεσοστρωμάτων που βλέπουν στο λόγο και την πρακτική της Χρυσής Αυγής μια εξασφάλιση της «τάξης». Είναι προφανές ότι η βία και ο εγκληματικός χαρακτήρας της Χρυσής Αυγής, μπορεί όταν αποκαλύφθηκε να απομάκρυνε μέρος του ακροατηρίου της, αλλά όχι τον κορμό της επιρροής της, κορμός ο οποίος εμφανώς έχει πλέον μέσα σε μια συνθήκη βαθιάς κοινωνικής και ιδεολογικής κρίσης μεγαλύτερη ανεκτικότητα απέναντι στη βία. Στην πραγματικότητα η Χρυσή Αυγή κατοχυρώνει την απήχησή της γιατί συνδυάζει δύο στοιχεία. Στα μάτια ευρύτερων κομματιών φαντάζει ως η πιο σαφής «αντιπολιτική επιλογή» ως η επιλογή άρνησης του πολιτικού συστήματος, την ίδια στιγμή που ο λόγος της παραμένει σε συνέχεια με τις βασικές κατευθύνσεις του κυρίαρχου «κοινού νου» (ρατσισμός, αυταρχισμός, πατριαρχία, «νόμος και τάξη», κοινωνικός συντηρητισμός). Επιπλέον, τα υπαρκτά ελλείμματα της απεύθυνσης της Αριστεράς σε κρίσιμα τμήματα των λαϊκών τάξεων αλλά και η λουμπανοποίηση των αντανεκλαστικών σημαντικών κοινωνικών κομματιών αποτυπώνονται σε αυτό το εκλογικό αποτέλεσμα. Αυτό κάνει ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη για μια γραμμή αριστερής ηγεμονίας που να μπορέσει να ανακόψει την επιρροή της ΧΑ σε τμήματα εργαζομένων, ανέργων και νέων και να συγκροτεί μια άλλη απάντηση απέναντι στην απελπισία και την κανιβαλική οργή. Οι επιθέσεις και οι προκλήσεις της ΧΑ σε μέλη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και άλλους αριστερούς την ημέρα των εκλογών δείχνουν ότι οι φασίστες επιζητούν νέα πολιτική-εκλογική νομιμοποίηση για να ξαναβγούν στο δρόμο. Πλέον στοχοποιούν την αριστερά και ειδικότερα την ΑΝΤΑΡΣΥΑ που σηκώνει σημαντικό βάρος των αντιφασιστικών πρωτοβουλιών και κινητοποιήσεων (όπως και την Παρασκευή 23/5 στην επιτυχημένη παρέμβαση -με σημαντική συμβολή της οργάνωσης- στον Κολωνό ενάντια στην ανοιχτή προεκλογική συγκέντρωση της ΧΑ). Το ζήτημα αυτό πρέπει να απασχολήσει, σοβαρά και με ενιαίο τρόπο, τα όργανα και τη βάση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ως προς την πολιτική και οργανωτική αντιμετώπισή του.

7. Το αποτέλεσμα του ΠΑΣΟΚ / ΕΛΙΑ αποτυπώνει μια σχετική αντοχή ενός κομματικού μηχανισμού, στη

διαπλοκή με τον κρατικό μηχανισμό. Αποτελεί σημαντική υποχώρηση απέναντι στις βουλευτικές, αλλά δεν αποτελεί οριστική αποδιάρθρωση. Δείχνει ότι υπάρχει ακόμη ένα ισχυρό ένστικτο πολιτικής αυτοσυντήρησης για τον κομματικό μηχανισμό του ΠΑΣΟΚ. Μένει φυσικά να δούμε ποια κατεύθυνση θα πάρει τελικά η προσπάθεια ανασύνθεσης της κεντροαριστεράς. Σημειώνουμε σε αυτό το σημείο και όλη την τεράστια στήριξη που είχε το ΠΑΣΟΚ / ΕΛΙΑ από τα συγκροτήματα των ΜΜΕ και με όρους υπερπροβολής αλλά και μέσα από την αθλιότητα της υπερπροβολής αρνητικών δημοσκοπήσεων για την ΕΛΙΑ προεκλογικά, έτσι ώστε παρά τη σημαντική πτώση το αποτέλεσμα να φαντάζει ως «επιτυχία». Όλα αυτά, φυσικά, απλώς αποδεικνύουν πόσο σημαντικό παραμένει το ΠΑΣΟΚ ως παράγοντας εξουσίας, έστω και εάν στην πραγματικότητα έχει υποστεί συντριπτική εκλογική καταβάρθρωση (μέσα σε 5 χρόνια από σχεδόν 44% σε 8%).

8. Το αποτέλεσμα του Ποταμιού αποδεικνύει ότι αποτελεί μηχανισμό ανασύνθεσης του πολιτικού σκηνικού σε κατεύθυνση διαμόρφωσης νέων σχημάτων στο χώρο της πάλαι ποτέ κεντροαριστεράς, με έμφαση στο «υπερβατικό κέντρο», την αποπολιτικοποίηση και ταυτόχρονα την πλήρη συμμόρφωση στο νεοφιλελευθερισμό και την τροϊκανή επιτήρηση. Έχει ενδιαφέρον ότι το Ποτάμι δεν κινήθηκε «στενά» στα όρια μιας κεντροαριστερής κατεύθυνσης – ό,τι και εάν σημαίνει αυτό σήμερα – αλλά πολύ περισσότερο στα όρια του Κέντρου, της συναίνεσης γύρω από τις πιο επιθετικές πολιτικές και την εμπέδωση του σύγχρονου νεοφιλελευθερισμού. Παρότι δεν κατόρθωσε να πάρει την πρωτοκαθεδρία από το ΠΑΣΟΚ, όπως φαίνεται ότι ήταν ο στόχος ορισμένων κέντρων που στήριξαν το Ποτάμι, εντούτοις είναι σίγουρο ότι θα αξιοποιηθεί πολλαπλά μέσα στις προσπάθειες ανασύνθεσης του πολιτικού συστήματος.

9. Ευρύτερα, πρέπει να πούμε ότι οι δυναμικές του πολιτικού συστήματος, ιδίως σε ό,τι αφορά τις συστημικές δυνάμεις προσαρμόζονται σε μια νέα συνθήκη που χαρακτηρίζεται από την αδυναμία αυτοδυναμίας, την πολυδιάσπαση ιδίως στον ευρύτερο χώρο του «κέντρου», που ταυτόχρονα γίνεται το πεδίο όπου μπορεί να κρίνονται συσχετισμοί. Γύρω από το ερώτημα των σχηματισμών του «κέντρου» θα επηρεαστεί η κατεύθυνση των πολιτικών εξελίξεων. Η κατάρρευση εκλογικά των μνημονιακών κομμάτων σε σχέση με τη «χρυσή εποχή» του δικομματισμού, ο περιορισμός των περιθωρίων άσκησης εναλλακτικών αστικών πολιτικών, ιδίως σε περιόδους οικονομικής επιτήρησης και περιορισμένης κυριαρχίας, η προσπάθεια θωράκισης απέναντι στα λαϊκά στρώματα όλα αυτά συντείνουν σε αυτή την κατεύθυνση. Δεν είναι τυχαίες, επομένως, οι προσπάθειες που γίνονται στην κατεύθυνση της καθιέρωσης μιας παραλλαγής απλής αναλογικής που θα κάνει τις κυβερνήσεις συνεργασίας υποχρεωτικές. Αυτό βγαίνει και ως προβολή από την τωρινή διάταξη των πολιτικών δυνάμεων όπου εάν ο ΣΥΡΙΖΑ δεν ξεφύγει από τα σημερινά όρια ή εάν δεν διαμορφώσει νέες συμμαχίες και εάν συνεχιστεί η προσπάθεια αναδιάταξης ενός νέου «κέντρου» έστω και κατακερματισμένου, τότε συμφέρει τις καθεστωτικές δυνάμεις μια τέτοια προσπάθεια επιβολής κυβερνήσεων συνεργασίας. Αν πρόκειται το ερώτημα μελλοντικών κυβερνήσεων να κριθεί στο πώς θα κινηθεί το νέο αναδυόμενο «κέντρο», τότε είναι πιθανό η ΝΔ να βρεθεί καταρχήν με περισσότερες επιλογές. Ευρύτερα, είναι πιθανό την επόμενη περίοδο να δούμε διάφορες απόπειρες αναδιάταξης του πολιτικού σκηνικού τόσο στο χώρο της κεντροδεξιάς όσο και στο χώρο της κεντροαριστεράς.

10. Την ίδια στιγμή οι προσπάθειες που γίνονται για άνοιγμα της συζήτησης για συνταγματική αναθεώρηση κατατείνουν ακριβώς σε μια προσπάθεια αυταρχικής και νεοφιλελεύθερης θωράκισης. Η μείωση του αριθμού των βουλευτών, οι αυξημένες αρμοδιότητες ενός με καθολική ψηφοφορία εκλεγμένου Προέδρου της Δημοκρατίας, συμβολικές κινήσεις όπως η και τυπική κατάργηση του άρθρου 16 είναι ενδεικτικές αυτής της προσπάθειας.

11. Αξιοσημείωτη είναι η προσπάθεια που καταγράφηκε καταρχήν σε επίπεδο αυτοδιοικητικών εκλογών για μια περισσότερο άμεση παρουσία ανθρώπων από τον επιχειρηματικό κόσμο έστω και μέσα από τη μεσολάβηση αθλητικών μαφιών. Αυτό δείχνει την προσπάθεια μερίδων του κεφαλαίου να έχουν μια περισσότερο άμεση παρέμβαση μέσα σε στις εξελίξεις. Ταυτόχρονα, έχει ενδιαφέρον ότι αυτές οι μερίδες δεν βγαίνουν με μια γραμμή «ιδεολόγων του νεοφιλελευθερισμού» αλλά πολύ περισσότερο με μια λογική

ενός ιδιότυπου «επιχειρηματικού λαϊκισμού» που οριακά διεκδικεί να είναι και παρέμβαση ακόμη και στις προσπάθειες ανασύνθεσης της κεντροαριστεράς.

12. Πολλά από αυτά θα κριθούν και από τις εξελίξεις στην οικονομία. Είναι διαφορετικό πράγμα να πάμε προς μια έστω και αργή και βασανιστική έξοδο από την ύφεση και άρα μια σχετική σταθεροποίηση που θα πατάει και πάνω στις «τεχνικές επιβίωσης» των λαϊκών τάξεων και άλλο πράγμα να υπάρχουν κρίσιμες καμπές. Εμείς εδώ θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι χρειάζεται να δει κανείς προσεκτικά ορισμένες παραμέτρους: το πρόβλημα που υπάρχει υστέρησης εσόδων του δημοσίου, η πιθανότητα λήψη νέων μέτρων, το ενδεχόμενο να μην είναι πολύ μεγάλα τα έσοδα από τον τουρισμό, οι αντιδράσεις στο νέο γύρο μέτρων όλα αυτά είναι παράμετροι που μπορεί να μην οδηγήσουν σε μια «ομαλή» έξοδο από την ύφεση.

13. Το αποτέλεσμα του ΚΚΕ μπορεί να δείχνει ένα βαθμό επιβίωσης και αντοχής μιας επιρροής, αλλά σε κανένα βαθμό δεν αποτελεί ενίσχυση και αλλαγή συσχετισμών. Σταθεροποιεί τη θέση της νέας ηγετικής ομάδας, αλλά ως εκλογική δυναμική θα βρεθεί υπό πίεση σχετική σε επόμενη κεντρική εκλογική σύγκρουση. Βασικό στοιχείο πλέον της απεύθυνσής του θα είναι η προσπάθεια να αποτελέσει το «αντικαπιταλιστικό οχυρό» απέναντι στην επέλαση του νέου ΠΑΣΟΚ. Ας σημειώσουμε ότι και η στάση του στο β' γύρο γενικά ήταν σε σύγκρουση με την όποια διάθεση αρκετών κομματιών του λαού της Αριστεράς.

14. Ενδιαφέρον, έχει και το αποτέλεσμα του ΛΑΟΣ. Προσπάθησε να πλασαριστεί ξανά ως εναλλακτική λύση στο χώρο της ακροδεξιάς, να διεκδικήσει ψήφους και από τη ΧΑ και από τους ΑΝΕΛ, κατορθώνοντας να έχει ένα αποτέλεσμα που λίγο έλλειψε να το στείλει στην ευρωβουλή. Έχει ενδιαφέρον και αυτό ως μια ακόμη πτυχή των όλων ανακατατάξεων και στο χώρο της δεξιάς.

15. Το αποτέλεσμα της ΔΗΜΑΡ είναι ένα καταστροφικό αποτέλεσμα που αποτυπώνει το τεράστιο κόστος που είχε η όλη εμπλοκή στην κυβερνητική διαχείριση αλλά και την εμφάνιση νέων σχημάτων στο χώρο της κεντροαριστεράς. Μαζί με την υποχώρηση των ΑΝΕΛ αποτελεί αντικειμενικά πλήγμα στην προσπάθεια του ΣΥΡΙΖΑ να μπορεί να έχει ένα φάσμα πιθανών κυβερνητικών εταίρων που να μπορούν να συγκροτήσουν ένα κυβερνητικό σχήμα. Θα ενταθεί η πίεση στο εσωτερικό της (από βουλευτές όπως οι Ψαριανός, Οικονόμου κλπ.) για συστημική προσαρμογή σε σχέδια μνημονιακής ανασύνθεσης της «κεντροαριστεράς» και συναίνεσης στην προεδρική εκλογή του 2015.

16. Το αποτέλεσμα των ΑΝΕΛ δείχνει ακριβώς ότι πλαγιοκοπήθηκαν έντονα από διάφορες πλευρές στο πλαίσιο των αποπειρών ανασυγκρότησης του πολιτικού σκηνικού και ιδίως της κεντροδεξιάς. Μένει να δούμε με τι τρόπο θα εσωτερικευτεί αυτό από την ηγεσία των ΑΝΕΛ

17. Το αποτέλεσμα του ΕΠΑΜ παρότι εντάσσεται σε ένα φάσμα από μικρά αποτελέσματα, εντούτοις, και με το δεδομένο ότι μπόρεσε να πάει καλύτερα από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, πρέπει κάπως να μας απασχολήσει. Δείχνει όχι μόνο τα ιδιότυπα χαρακτηριστικά του (αρχηγισμός, ενσωμάτωση ενός συνωμοσιολογικού λόγου) αλλά και τα εκλογικά αποτελέσματα που μπορεί να έχει μια συστηματική προσπάθεια γείωσης σε τμήμα των λαϊκών τάξεων όσο και το υπαρκτό έλλειμμα αναφοράς της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς σε ζητήματα εθνικής κυριαρχίας και ανεξαρτησίας.

18. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα αποτελέσματα δείχνουν ότι όσο δεν υπάρχει ένα ισχυρό αριστερόστροφο ευρωσκεπτικιστικό ρεύμα θα ενισχύονται δεξιές ή ακροδεξιές εκδοχές ευρωσκεπτικισμού που θα λεηλατούν εκλογικά όλα εκείνα τα κομμάτια που σήμερα και δικαιολογημένα ανησυχούν και αγωνιούν για την αυταρχική, αντιλαϊκή και αντιδημοκρατική μετάλλαξη της «Ενωμένης Ευρώπης». Αυτό αποτυπώνει η νίκη της Λεπέν και του Εθνικού Μετώπου στη Γαλλία, η νίκη του UKIP στη Βρετανία, τα αποτελέσματα στην Ουγγαρία (οι νεοναζί του Jobbik 2ο κόμμα), στη Γερμανία (με το αποτέλεσμα της Εναλλακτικής για τη Γερμανία αλλά και την ανησυχητική εκλογή ευρωβουλευτή από τους νεοναζί του NPD) στις

σκανδιναβικές χώρες και αλλού. Αποτυπώνει αυτό το έλλειμμα της ευρωαριστεράς να αποτελέσει αντίπαλο δέος. Ωστόσο, υπάρχουν και ορισμένα ενδιαφέροντα αποτελέσματα όπως είναι το αποτέλεσμα του PODEMOS στην Ισπανία, του Σιν Φέιν κ.λπ.

19. Η αριστερά στους περισσότερους δήμους όπου αναμετρήθηκε στο β' γύρο των δημοτικών εκλογών πέτυχε τη νίκη. Εκλέχτηκαν δήμαρχοι οι 19 από τους 26 υποψηφίους που υποστήριξε ο ΣΥΡΙΖΑ και οι 4 που υποστήριζε το ΚΚΕ. Είναι δείγμα της ρεύματος συστράτευσης του «λαού της αριστεράς» στο β' γύρο. Ταυτόχρονα, το αποτέλεσμα ευρείας νίκης ειδικά κάποιων πιο αριστερόστροφων υποψηφίων (Πελετίδης στην Πάτρα 63.5% και Σελέκος στο Χαϊδάρι 68.5% ενώ ήταν οριακά πρώτοι στον α' γύρο με 18%, Βρεττάκος σε Κερατσίνι-Δραπετσώνα με 62,3% ενώ ήταν οριακά 2ος στον α' γύρο, Ρούσσοι 52% αν και ήταν πίσω με 9 μονάδες στον α' γύρο κλπ.) δείχνει ότι η Αριστερά όπου είναι τοπικά γειωμένη, πολιτικά και κινηματικά αξιόπιστη διατηρεί έντονο ηθικό πλεονέκτημα στη λαϊκή συνείδηση. Ταυτόχρονα αποδεικνύει πόσο λανθασμένη, πρόωγη και δογματική ήταν η απόφαση του ΠΣΟ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για το β' γύρο. Ο ορθός τόνος της πρόσφατης απόφασης της ΚΣΕ που έβαλε κριτήρια και κάλεσε τις τοπικές να πάρουν στη βάση αυτών συγκεκριμένη θέση διόρθωσε στην πράξη το λάθος και επιβεβαίωσε πόσο ορθή ήταν μια θέση που θα διαχωριζόταν και από τη λογική «ούτε - ούτε» και από μια τοποθέτηση γενικόλογα «ψηφού στην Αριστερά» άνευ πολιτικών κριτηρίων.

20. Θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικό και ελπιδοφόρο το αποτέλεσμα στο Χαλάνδρι. Μπορεί να αποτελέσει μοναδικό πείραμα στον ελλαδικό χώρο και εργαστήριο πολιτικό και κοινωνικό, έξω και πέρα από τα μέχρι τώρα ειωθότα της Αριστεράς στην αυτοδιοίκηση. Μπορεί να αποτελέσει πόλο έλξης αγωνιστών και διανοουμένων, να πειραματιστεί με μορφές λαϊκής συμμετοχής, να στηριχτεί σε κινηματικές πρακτικές. Πρέπει και μπορούμε και να συμβάλουμε αλλά και να μάθουμε πολλά από αυτό το εγχείρημα.

21. Το αποτέλεσμα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ήταν ένα αρνητικό αποτέλεσμα. Είναι πολύ χαμηλό, αποτελεί σημαντική πτώση σε σχέση με τις περιφερειακές και δεν μπορεί να κρυφθεί πίσω από συγκρίσεις με τις βουλευτικές του Ιουνίου του 2012 ή τις ευρωεκλογές του 2009. Μας εγκλωβίζει σε μια γκάμα αποτελεσμάτων όπου υπάρχουν πολλά μικρά κόμματα, χωρίς εμφανή κοινωνική βάση που μας ξεπερνούν. Το εγχείρημα ότι ήταν εκλογές πολιτικών διλημμάτων δεν επαρκεί, γιατί παρόλη την πολιτική πόλωση πάνω από 17% των ψηφοφόρων διάλεξαν κόμματα που δεν μπόρεσαν να έχουν εκλογική εκπροσώπηση. Δείχνει την αντοχή μιας στενής επιρροής αλλά και μια αδυναμία να πειστεί ακόμη και ένα υπαρκτό πολιτικό ρεύμα (σχηματικά ό,τι πήραμε στις περιφέρειες) να στηρίξει εκλογικά στις ευρωεκλογές. Σε επίπεδο τακτικής η αποτυχία της συμπόρευσης μέτρησε, απογοήτευσε κόσμο και δεν διαμόρφωσε εκλογική δυναμική (στις περιφέρειες και τους δήμους τα ψηφοδέλτια είχαν ούτως ή άλλως ένα στίγμα συμπόρευσης). Σε επίπεδο στρατηγικής η ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν μπορεί να πείσει σε ποιο βαθμό είναι μια χρήσιμη ψήφος. Η αμηχανία της απέναντι στο ερώτημα της αριστερής κυβέρνησης και της εξουσίας, η εμμονή σε μια λογική «κινηματικής αντιπολίτευσης» και όχι ηγεμονίας, η αδυναμία να επεξεργαστεί το μεταβατικό πρόγραμμα ως συγκεκριμένο άλλο δρόμο, όλα αυτά δεν της επιτρέπουν να μπορεί να φαντάζει ως μια χρήσιμη ψήφος, αριστερού αντίβαρου προς το ΣΥΡΙΖΑ αλλά σε «διάλογο» με τη δυναμική και την αγωνία του κόσμου που στρέφεται προς τα εκεί και πειστικότερης απάντησης στο σήμερα από το σημερινό ΚΚΕ. Μια ΑΝΤΑΡΣΥΑ που θα έδειχνε ότι έχει η ίδια μετωπική πολιτική (και όχι ότι δεν μπορεί να τα βρει ακόμη και με τον πιο κοντινό της σύμμαχο), ότι μιλάει για αριστερή κυβέρνηση με πραγματικό πρόγραμμα ρήξης (άρα και ρήξη με το ευρώ και την ΕΕ) και λογική αγωνιζόμενου λαού και όχι διαχείρισης, θα μπορούσε να είναι η χρήσιμη υπεύθυνη ψήφος ενός κομματιού αριστερών ανθρώπων που κατανοούν τα όρια της ηγετικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ και την αδιέξοδη φοβική λογική του ΚΚΕ. Αντίθετα, μια φοβική ΑΝΤΑΡΣΥΑ που λίγο πολύ συμπίπτει με το ΚΚΕ στην εκτίμηση ότι στην πραγματικότητα δεν είναι βαθιά η κοινωνική δυναμική και ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι η εφεδρεία του συστήματος, άρα χρειάζεται αντικαπιταλιστικό οχυρό απέναντι στο νέο ΠΑΣΟΚ, δεν μπορεί να πείσει, ιδίως όταν τον πολιτικό χώρο αυτό τον έχει ήδη καταλάβει το ΚΚΕ.

22. Είναι προφανές ότι σήμερα αντικειμενικά η ANΤΑΡΣΥΑ βρίσκεται σε μια κρίση ως προς το στρατηγικό προσανατολισμό της. Αυτό δεν μειώνει ούτε αναιρεί την κοινωνική γείωση, τη συνεισφορά στο κίνημα ή τη στράτευση των αγωνιστών της, αλλά αναδεικνύει το πρόβλημα με τη στρατηγική και την κατεύθυνσή της. Η ANΤΑΡΣΥΑ που παίρνει την απόφαση για τη συμπόρευση στη Συνδιάσκεψη, με καθυστέρηση σημαντική, και μετά κάνει ό,τι μπορεί για να την καθυστερήσει ακόμη περισσότερο, που πηγαίνει με δυο και τρεις γραμμές στις διαπραγματεύσεις, που δεν μπορεί να δει τη σημασία μιας πολιτικής σύνθεσης, που δεν έχει την ωριμότητα να σταματήσει να δίνει μάχες για το συντακτικό διατυπώσεων λες και η πολιτική είναι μάχη με λέξεις, που δεν έχει την πολιτική οξυδέρκεια έστω και την τελευταία στιγμή να σώσει το εγχείρημα της συμπόρευσης, που δεν μπορεί να κάνει μια ουσιαστική κουβέντα, πέραν φοβικών αντανakλαστικών πάνω στο πρόγραμμα ή πάνω στο ερώτημα της εξουσίας, που δίνει μάχες συσχετισμών για τους επικεφαλής των ψηφοδελτίων ή ακόμη και για τη σύνθεση των προεκλογικών συγκεντρώσεων, που δεν μπορεί να δείξει ότι μαθαίνει και αλλάζει μέσα από τις μεγάλες κοινωνικές και πολιτικές μάχες στις οποίες παρεμβαίνει, αυτή η ANΤΑΡΣΥΑ δεν μπορεί να αλλάξει πραγματικά τους συσχετισμούς μέσα στην Αριστερά.

23. Αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται να ανοίξει μέσα στο χώρο της ANΤΑΡΣΥΑ επιτέλους μια στρατηγική συζήτηση που να αφορά τον πυρήνα της φυσιογνωμίας της και όχι απλώς τακτικά ζητήματα. Πρέπει να είναι μια συζήτηση ειλικρινής, που χωρίς να προσβάλει τον αγώνα και τη συνεισφορά των αγωνιστών, να μην προσβάλει επίσης το αίσθημα που έχουν ότι «δεν πάει άλλο» με αυτή την κατάσταση. Με αυτή την έννοια η παραδοχή της κρίσης στρατηγικής που έχει σήμερα η ANΤΑΡΣΥΑ μπορεί να έχει ένα λυτρωτικό και απελευθερωτικό χαρακτήρα. Για να μπορέσει να υπάρξει άλλη γραμμή, άλλος συσχετισμός, άλλο «παράδειγμα» μέσα στην ANΤΑΡΣΥΑ αλλά και συνολικά μέσα στη ριζοσπαστική Αριστερά. Και εδώ πρέπει να έχουμε στο νου μας ότι δεν μπορούμε να πηγαίνουμε άλλο με μια λογική ότι υπάρχει ένα πολιτικό κενό - π.χ. το κενό μιας μάχιμης αντι-ΕΕ Αριστεράς - το οποίο μπορούμε εσαεί να καλύπτουμε. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν κενά, αυτό που υπάρχει είναι δυνατότητες και δυναμικές, αστάθμητες και διακυβευόμενες που χωρίς κατάλληλη και έγκαιρη παρέμβαση μπορεί να μην πάρουν ποτέ υλική κατεύθυνση. Ακόμη και η αντι-ΕΕ τοποθέτηση και αναφορά, σημείο πάνω στο οποίο η ANΤΑΡΣΥΑ έχει την πιο καθαρή και μάχιμη τοποθέτηση, δεν μπορεί από μόνη της να καλύψει όλο το κενό στρατηγικής. Αυτό θα απαιτεί μια πολύ ολοκληρωμένη τοποθέτηση που το δρόμο ρήξης με την ΕΕ να το συνδέει με όλες τις πλευρές του μεταβατικού προγράμματος και της διαλεκτικής ανάμεσα σε παραγωγική ανασυγκρότηση και σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, με το ερώτημα της αριστερής κυβέρνησης και τις μορφές εξουσίας από τα κάτω, με τα ζητήματα του κινήματος, σε μια ολοκληρωμένη πολιτική κατεύθυνση.

24. Η ANΤΑΡΣΥΑ χρειάζεται ουσιαστικά μια πλήρη δημοκρατική συζήτηση από πάνω μέχρι κάτω, με ουσιαστικό διάλογο, με πραγματική αυτοκριτική, με άνοιγμα όλων των ζητημάτων (εξουσία, πρόγραμμα, συμπόρευση) με προοπτική μια συνδιάσκεψη που να μπορέσει να αποτελέσει τομή και στην προγραμματική της συγκρότηση αλλά και στις πρωτοβουλίες που μπορεί να πάρει για τη μετωπική συμπόρευση, αλλά και συνολικά για τον προσανατολισμό της μέσα στα μεγάλα πολιτικά και κοινωνικά μέτωπα της περιόδου. Πρέπει να δουλέψουμε στην κατεύθυνση της «αλλαγής παραδείγματος», μιας νέας πολιτικοποίησης, και μιας νέας διαλεκτικής ανάμεσα σε στρατηγική και τακτική που να μπορεί να πατά πάνω στις πραγματικές δυνατότητες της περιόδου. Δεν μπορούμε και δεν πρέπει να πάμε με μια λογική «συντήρησης δυνάμεων» και στασιμότητας. Ούτε με τη λογική ότι «επιβιώσαμε και αυτής της μάχης». Απαιτείται μια τομή και μια νέα σύνθεση: με έμφαση στο πρόγραμμα, το ερώτημα της εξουσίας, το αριστερό ριζοσπαστικό μέτωπο, τη μετωπική συμπόρευση.